Network for Studies on Pensions, Aging and Retirement

Bevoegdheidsverdeling sociale partners en pensioenfonds bij stelseltransitie

"Zeven aanbevelingen om knelpunten weg te nemen"

René Maatman en Mark Heemskerk – Radboud Universiteit Nijmegen

Het consultatiedocument Wet toekomst pensioenen schetst kaders voor de inrichting van en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Daarin ligt de gedachte besloten dat sociale partners en pensioenuitvoerders via een iteratief en volgtijdelijk proces samenwerken om hun pensioenafspraken te wijzigen en uit te voeren. Dit paper laat zien dat daarbij juridische knelpunten ontstaan.

Het paper bevat onder meer de volgende aanbevelingen om die knelpunten weg te nemen:

- Sociale partners en pensioenfonds dienen simultaan – en niet volgtijdelijk – te besluiten over de transitie. Het besluitvormingsproces behoort recht te doen aan eisen van een goede governance van pensioenfondsen.
- De wetgever dient de criteria te verduidelijken met betrekking tot het wel of niet wijzigen van de bestaande pensioenopbouw ('invaren').
- Idealiter bereiken sociale partners en pensioenfonds wilsovereenstemming over de essentialia van de overstap van het huidige naar het nieuwe contract. Het gaat om regels rond 'invaren', compensatie voor de beëindiging van de doorsneesystematiek, bepalingen over het vullen en legen van de solidariteitsreserve en een regeling voor het geval sociale partners en pensioenfonds onverhoopt uiteengaan ('exit'). Sociale partners en pensioenfonds doen er goed aan hun wilsovereenstemming, waaronder opdracht en aanvaarding, vast te leggen in een uitvoeringsovereenkomst. De wetgever kan dat faciliteren door wetswijziging.
- Tussen sociale partners en pensioenfonds kunnen patstellingen ontstaan. Zij kunnen die doorbreken door tijdig de tussenkomst van de transitiecommissie of de rechter in te roepen. Die kan de dynamiek tussen sociale partners en pensioenfonds beïnvloeden waardoor zij alsnog tijdig tot elkaar komen. Dit vereist dat de wetgever de beoogde rol van de transitiecommissie verbreedt en aan de Ondernemingskamer meer bevoegdheden toekent.

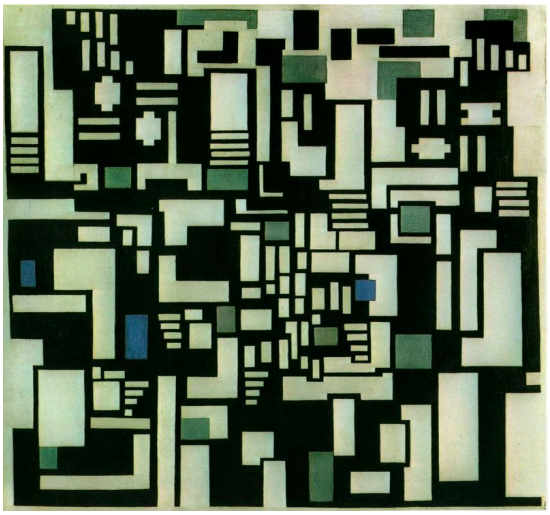

Figuur: Compositie IX, Opus 18: doorbeelding van De kaartspelers, Th. van Doesburg

Kernboodschap voor de wetgever en pensioensector

- Bevorder simultane besluitvorming door sociale partners en pensioenfondsen die de governance van pensioenfondsen respecteert.
- Leg de essentialia van de overstap naar het nieuwe pensioencontract vast in een uitvoeringsovereenkomst en verduidelijk de wetgeving over opdracht, uitvoering en exit.

Meer weten? Lees het paper
'Bevoegdheidsverdeling sociale partners en pensioenfonds bij stelseltransitie'

Netspar faciliteert als kennisnetwerk onafhankelijk, wetenschappelijk onderzoek rondom pensioenen en vergrijzing; www.netspar.nl